

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

**do kształcenia na odległość
dla nauczycieli
edukacji wczesnoszkolnej
(zajęcia o charakterze zintegrowanym
obejmujące emocjonalny obszar rozwoju
uczniów w klasach I–III)**

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych
w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli
w prowadzeniu kształcenia na odległość”.

Oś priorytetowa: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,
Działanie: 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Projekt dofinansowany z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ 1 (1 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy II szkoły podstawowej (II semestr)

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

TEMAT: Ja i moja rodzina – rozmawiamy o uczuciach i sposobach rozwiązywania konfliktów pomiędzy członkami rodziny.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

- Tworzenie okazji do odczuwania więzi uczuciowej i potrzeby jej budowania, w tym więzi z rodziną.

TREŚĆ NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

Uczeń:

1. Identyfikuje się z grupą, do której należy (rodzina);
2. Mówi o swoich uczuciach i emocjach dotyczących członków rodziny, przedstawia relacje rodzinne w formie artystycznej.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- oglądowe – obserwacja, pokaz,
- słowne – opowiadanie, rozmowa,
- praktycznego działania – metoda zadań stawianych dziecku, metoda kierowania samodzielną aktywnością dziecka,
- aktywizujące – burza mózgów.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- papier A4,
- ołówki, kredki.

PRZEWIDYWANY CZAS TRWANIA ZAJĘĆ:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów – 1 minuta

Otwarcie spotkania na platformie MS Teams – włączenie kamer przez nauczyciela i opiekunów dzieci, by umożliwić kontakt i stworzyć atmosferę bliskości. Przywitanie się z uczniami – festiwal zabawnych min (na hasło „dzień dobry” każdy uczestnik spotkania robi śmieszna minę).

Część 2. Sprawdzenie obecności – 5 minut

Nauczyciel wyjaśnia, że w życiu pełnimy różne role społeczne, zwykle jest ich kilka. Dziś po usłyszeniu swojego nazwiska dzieci dopowiadają imię i jedną z ról, jaką pełnią w życiu, np. koleżanka, córka, wnuk, przyjaciel, opiekun psa itp.

Część 3. Zagadka, której rozwiązaniem jest RODZINA – 4 minuty

Nauczyciel zachęca uczniów do uważnego wysłuchania zagadki, ponieważ jej rozwiązanie będzie tematem dzisiejszej lekcji (załącznik 1).

„Jest w niej zwykle mama, tata,

czasem można spotkać brata.

Bywa dziadzius i babunia

Oraz wujcio i ciotunia.

Czasem córeczka, czyli dziewczyna,

Taka bywa niejedna.....(rodzina)”.

Prowadzący informuje, że dzisiejsze zajęcia będą dotyczyły rodziny, relacji między jej członkami i ról, jakie pełnią w niej poszczególne osoby. Prosi o zapisanie tematu: Ja i moja rodzina.

Część 4. Słuchanie opowiadania „Rodzinne historie” – 2 minuty

Nauczyciel proponuje uczniom wysłuchanie pewnej rodzinnej historii (załącznik 2). Małgosia właśnie zaczęła odrabiać pracę domową, gdy usłyszała podniesione głosy mamy i Edyty, a po chwili głośne trzaśnięcie drzwiami. Ostatnio działo się tak coraz częściej. Było jej bardzo smutno, że starsza siostra i mama tak często się kłóca.

Zawsze zaczynało się tak samo. Mama prosiła o coś Edytę, a ta tłumaczyła, że teraz nie może, nie ma czasu, jest zajęta. Mama się denerwowała i zwracała uwagę, że starsza córka przestała wywiązywać się z domowych obowiązków, ciągle tylko obiecuje, że zrobi coś później, i nigdy nie dotrzymuje słowa. Wtedy Edyta zaczynała krzyczeć, że nie jest służącą, ma prawo czasem odpoczywać i spotykać się z przyjaciółmi. Często te kłótnie kończyły się tak jak dziś. Czasami tata próbował łagodzić sytuację, ale zwykle tylko dolewał oliwy do ognia. Robiło się wówczas jeszcze bardziej nieprzyjemnie. Małgosia bardzo kochała rodziców i siostrę, ale nie wiedziała, co zrobić, by sytuacja się poprawiła. Postanowiła, że poprosi o pomoc babcię i dziadka.

Nauczyciel przerywa opowiadanie i pyta uczniów, jakiej rady mogli udzielić dziadkowie Małgosi. Udostępnia ekran i w dokumencie programu Word (załącznik 3) zapisuje pomysły dzieci, a następnie wspólnie z grupą je weryfikuje. Po omówieniu różnych propozycji nauczyciel wraca do opowiadania.

Małgosia po rozmowie z babcią i dziadkiem zrozumiała, dlaczego w domu pojawiły się nieporozumienia. Postanowiła wykorzystać kilka pomysłów zaproponowanych przez dziadków i opracowała własny „Plan na przywrócenie radości w naszej rodzinie”. Kiedy mama i Edyta go zobaczyły, zrozumiały, że kłótnie między nimi to nie tylko ich sprawa, że wpływają na całą rodzinę. Starły się ustalać różne sprawy bez krzyków i złości. Jeszcze nie zawsze się to udawało, ale przecież rodzina jest od tego, by się wspierać, więc na pewno będzie coraz lepiej.

Część 5. Burza mózgów – Jakich rad udzielili babcia i dziadek? – 6 minut

Nauczyciel udostępnia ekran i przedstawia gotowy do uzupełnienia dokument programu Word (załącznik 3). Prosi dzieci o zastanowienie się, jakich rad mogli udzielić Małgosi babcia i dziadek. Pomysły uczniów nauczyciel wpisuje do wyświetlanego dokumentu. Po zakończeniu burzy mózgów wspólnie z uczniami weryfikuje propozycje.

Część 6. Wypowiedzi dzieci na temat własnych rodzin – 5 minut

Nauczyciel inicjuje rozmowę na temat rodzin dzieci, uczuć związanych z byciem członkiem rodziny, miejsca dziecka w rodzinie, jego przywilejów, zadań i obowiązków.

Część 7. Wykonanie portretu rodzinnego – 20 minut

Nauczyciel zachęca dzieci do wykonania portretu rodzinnego, jednak ze szczególnym zwróceniem uwagi na pokazanie relacji między jej członkami. Uczniowie wybierają jedną z dwóch technik: szkic ołówkiem lub rysunek kredkami. Po wykonaniu pracy prezentują ją na forum klasy, korzystając z kamery internetowej, objaśniając, jakie postacie narysowali i w jakiej sytuacji została przedstawiona rodzina.

Część 8. Zadanie pracy domowej – 2 minuty

Nauczyciel wyjaśnia, czym jest wywiad, a następnie jako pracę domową zadaje przeprowadzenie wywiadu z członkiem rodziny na temat jego ulubionych i nieulubianych czynności domowych.

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Portret rodzinny

Na podstawie zaprezentowanych prac nauczyciel sprawdza, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte oraz z jaką intensywnością zaplanować zajęcia utrwalające umiejętności wyrażania oraz nazywania uczuć związanych z byciem członkiem rodziny.

BIBLIOGRAFIA

1. Grzybowska A., *Różnorodność metod w nauczaniu zdalnym*, dostępny online: <https://www.cen.gda.pl/download/2020-04/3535.pdf> [dostęp: 01.09.2021]
2. Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1998.
3. http://nauczycielbadacz.wzks.uj.edu.pl/data/various/files/narzedzia_badawcze_nb/metody_alternatywne.pdf [dostęp: 01.09.2021]
4. <https://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/aktywna-ewaluacja-zajec/> [dostęp: 01.09.2021]
5. <https://www.edziecko.pl/rodzice/7,79361,20057270,dwie-godziny-dla-rodziny-miedzynarodowy-dzien-rodzin-2018-juz.html> [dostęp: 13.09.2021]

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE)

Załącznik 1 – Zagadka.

Zagadka

Jest w niej zwykle mama, tata,
czasem można spotkać brata.
Bywa dziadziuś i babunia
Oraz wujcio i ciotunia.
Czasem córeczka, czyli dziewczyna,
Taka bywa niejedna.....

1

Rysunek 1. Zagadka. Źródło: opracowanie własne.

RODZINA

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z <https://www.edziecko.pl/rodzice/7,79361,20057270,dwie-godziny-dla-rodziny-miedzynarodowy-dzien-rodzin-2018-juz.html>

Rysunek 2. Rozwiązanie zagadki. Źródło: opracowanie własne, zdjęcie:

<https://www.edziecko.pl/rodzice/7,79361,20057270,dwie-godziny-dla-rodziny-miedzynarodowy-dzien-rodzin-2018-juz.html> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 3. Temat lekcji. Źródło: opracowanie własne, zdjęcie:

RODZINA

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z <https://www.edziecko.pl/rodzice/7,79361,20057270,dwie-godziny-dla-rodziny-miedzynarodowy-dzien-rodzin-2018-juz.html>

Temat: Ja i moja rodzina.

<https://www.edziecko.pl/rodzice/7,79361,20057270,dwie-godziny-dla-rodziny-miedzynarodowy-dzien-rodzin-2018-juz.html> [dostęp: 13.09.2021]

Złącznik nr 2. Ilustracje do opowiadania.

1

Rysunek 4. Ilustracja pierwsza do opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

2

Rysunek 5. Ilustracja druga do opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

3

Rysunek 6. Ilustracja trzecia do opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 3. Dokument programu Word – Rady babci i dziadka.

RADY BABCI I DZIADKA

Rysunek 7. Wzór dokumentu programu Word – Rady babci i dziadka. Źródło: opracowanie własne.

SCENARIUSZ 2 (2 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy II szkoły podstawowej (II semestr)

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

TEMAT: Trudne i nieprzyjemne uczucia też są ważne.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

- Tworzenie sytuacji rozwijających umiejętność rozpoznawania, rozumienia i nazywania uczuć swoich i innych osób.

TREŚĆ NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

Uczeń:

- Rozpoznaje uczucia bohatera opowiadania, nazywa je, potrafi wskazać powód występowania tych emocji;
- Porównuje emocje bohatera do własnych, różnicuje formy wyrażania przeżywanych uczuć;
- Przedstawia swoje emocje i uczucia przy pomocy prostej wypowiedzi ustnej lub pisemnej oraz różnorodnych artystycznych form wyrazu.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- oglądowe – obserwacja, pokaz,
- słowne – metoda żywego słowa, rozmowa,
- praktycznego działania – metoda zadań stawianych dziecku, metoda kierowania samodzielną aktywnością dziecka,
- aktywizujące – burza mózgów.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,

- papier A4,
- kredki,
- ilustracje do opowiadania.

PRZEWIDYWANY CZAS TRWANIA ZAJĘĆ:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów – 1 minuta

Otwarcie spotkania na platformie MS Teams – włączenie kamer przez nauczyciela i opiekunów dzieci, by umożliwić kontakt i stworzyć atmosferę bliskości. Przywitanie się z uczniami.

Część 2. Sprawdzenie obecności – 5 minut

Nauczyciel wyczytuje nazwisko dziecka, a ono jako potwierdzenie obecności nazywa stan emocjonalny, w jakim się znajduje, i dodaje swoje imię, np. szczęśliwa Kasia, smutny Marek. Nazwy emocji mogą się powtarzać.

Część 3. Słuchanie opowiadania wzbogaconego o ilustracje na podstawie baśni „Brzydkie kaczątko” – 5 minut

Nauczyciel przedstawia uczniom baśń H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”, wzbogacając opowiadanie prezentacją z ilustracjami (<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 01.09.2021]).

W pobliżu pewnej wioski, pod dużym, zielonym liściem łopianu, w ukrytym tam gnieździe jedna z kaczek wysiadywała jaja. Lato upływało, aż pewnego dnia skorupki zaczęły pękać i z jaj, jedno po drugim, wykuły się śliczne, żółte pisklęta. Tylko jedno jajo wciąż było nienaruszone. Wkrótce zobaczyła je pewna starsza kaczka, kiedy odwiedziła młodszą. Pomyślała, że jest ono zbyt duże i musiało należeć do indyka, a przecież z indyków nie ma żadnego pożytku. Doradziła młodszej kaczce, by je wyrzuciła. Ta jednak nie posłuchała i wytrwale wysiadywała je dalej.

Po pewnym czasie i ono pękło. Jednak pisklę, które się z niego wykuło, w ogóle nie przypominało swoich braci i siostr. Było szare, brzydkie, nieporadne i wyjątkowo duże. Zaniepokojona mama zabrała swoją gromadkę nad wodę, aby sprawdzić, czy rzeczywiście ostatnie z piskląt nie jest indykiem maleństwem. Wiedziała, że indyki

nie potrafią pływać, więc był to prosty sposób na wyjaśnienie sprawy. Wskoczyła do wody, a tuż za nią, jedno po drugim, wszystkie kaczątka. Kacza mama przekonała się, że brzydkie kaczątko pływa najlepiej z całego rodzeństwa. Widząc to, uznała, że skoro z niego taki wspaniały pływak, to z pewnością jest kaczką. Zaakceptowała swoje wyjątkowe dziecko i pogodziła się z jego odmiennością.

Wkrótce młoda matka zabrała swoją gromadkę na wiejskie podwórko, które było jej domem. Postanowiła przedstawić kaczątka pozostałym mieszkańcom gospodarstwa. Słodka, puszysta, żółciutka dziatwa wszystkim bardzo się podobała, jednak na widok szarego pisklęcia zwierzęta odsuwały się zdumione i głośno komentowały jego brak urody. Wyśmiewały się z tej odmienności. Kury i inne kaczki były szczególnie okrutne dla brzydkiego malucha – dziobały go, szczypały i popychały. Co więcej dziewczyna przynosząca karmę dla ptaków odtrącała go nogą. Nikt nie lubił brzydkiego kaczątka. Z czasem nawet matka, pod wpływem innych zwierząt, zaczęła wstydzić się swojego dziecka i je odtrącała. Maluch czuł się odrzucony i niechciany. Postanowił opuścić podwórko i wyruszyć w świat. Przedostał się przez dziurę w płocie i pobiegł na trzęsawisko. Spotkał tam dziko żyjące kaczki i chciał się do nich przyłączyć. Te dostrzegły brzydotę gościa, ale pozwoliły mu zostać i więcej nie zwracały na niego uwagi. Kaczątko czuło się bardzo samotne, więc ucieszyło się, gdy dwa młode gąsiorzy z pobliskiego stawu zaproponowały mu przeniesienie się do nich, wspólną zabawę i pobyt w stadzie. Niestety, zanim wyruszyli w drogę, myśliwi urządzili w tej okolicy polowanie. Nasz bohater ledwo uszedł z życiem. Przeczekał łowy ukryty w trzcinach, a gdy dookoła ucichło, uciekł przed siebie. Biegł aż do utraty sił. Wokół szalała potworna burza i pisklę pomyślało, że nie przeżyje tej nawałnicy, jeśli nie znajdzie schronienia. Nagle dostrzegło starą chałupę i wślizgnęło się do niej przez szczelinę pod drzwiami. Mieszkała tam staruszka ze swoimi zwierzętami: leniwym kotem, który tylko się przeciągał i mruczał, oraz kurką, dzięki której babuleńka codziennie jadła świeże jajka. Właścicielka chatki miała bardzo słaby wzrok, więc gdy dostrzegła gościa, uznała, że to dorodna kaczka. Pozwoliła mu mieszkać u siebie, licząc na kaczce jaja, gdy maleństwo podrośnie. Chociaż kot i kurka uważali się za lepszych od kaczątka i traktowali je z góry, było ono tam bezpieczne. Jednak tak bardzo tęskniło za wodą, że opuściło chatkę i powędrowało nad staw. Z radością pływało, pluskało się i zanurzało w falach. Cały czas było samotne, ponieważ inne ptaki unikały kontaktu z nim z powodu jego brzydoty. Nie przypominało żadnego ptaka, którego napotkało na swojej drodze.

Wkrótce nadeszła jesień. Robiło się coraz zimniej i brzydkie kaczątko z coraz większą trwogą myślało o nadchodzącym mrozie i śniegu. Pewnego dnia ujrzano na zachodzącym niebie stado pięknych, białych ptaków, wznoszących się niczym obłoki na niebie. To łabędzie wyruszały do ciepłych krajów. Maluchowi zakołatało mocno serce i poczuł pragnienie dołączenia do królewskich ptaków. To uczucie bardzo go zaskoczyło, bo jak takie brzydkie stworzenie jak on mogło w ogóle pomyśleć o czymś takim? A jednak w sercu nadal marzył o przyłączeniu się do tych wspaniałych ptaków.

Nadeszła zima. Woda w stawie zamarzała i pewnego dnia wygłodzone kaczątko przymarzło do lodu. Na szczęście przechodził tamtędy wieśniak, który rozbił lód i zabrał ptaka do swojego domu. Kiedy maluch nieco się ogrzał i zaczął odzyskiwać siły, dzieci gospodarza postanowiły się z nim pobawić. Przestraszony ptak myślał, że jest w niebezpieczeństwie, więc zaczął machać skrzydłami i uciekać. Poczynił wiele szkód, dlatego zdenerwowana gospodyni wygoniła go na dwór. Nasz bohater ukrył się w najbliższych krzakach, a gdy chwilę odpoczął, ruszył przed siebie. To był bardzo trudny czas dla samotnego zwierzęcia. Zimno, brak jedzenia i znikąd dobrego słowa. Wiele wycierpiał i ledwo przetrwał zimę. Jednak gdy nadeszła wiosna, kaczątko zaczęło powoli powracać siły. Pewnego dnia wyszło z trzciny i rozpostarło skrzydła, które były duże i białe. Kaczątko było bardzo zaskoczone. Zaczęło nimi machać i wzniosło się wysoko. Poleciało aż nad duży staw znajdujący się w ogromnym ogrodzie, gdzie wylądowało zachwycone pięknem przyrody.

Nagle znów ujrzano łabędzie, które wypłynęły z zarośli. Wzruszone ich pięknem postanowiło podплыnąć do tych wspaniałych ptaków, które widziało jesienią. Było nawet gotowe zginąć za swoje zuchwalstwo. Gdy pogodzone z losem schyliło głowę przed królewskimi ptakami, ujrzano w wodzie swoje odbicie. Najpierw bardzo się zdziwiło, a później poczuło ogromną radość, bo zamiast paskudnego, szarego kaczątka dostrzegło pięknego łabędzia. W tej chwili zapomniało o wszelkich smutkach i cierpieniach. Jego urodę podziwiałały inne łabędzie, które chętnie przyjęły go do swego grona, oraz ludzie mieszkający w pobliskim domu. Po wielu cierpieniach i trudach piękny ptak poczuł wszechogarniające szczęście. Znalazł prawdziwy dom.

Część 4. Rozmowa na temat uczuć – 10 minut

Nauczyciel inicjuje rozmowę na temat uczuć towarzyszących kaczątku, prosi o porównanie ich do własnych emocji oraz o wskazywanie na sytuacje, w których dzieci odczuwały podobne emocje.

Część 5. Burza mózgów: „Po co nam trudne i nieprzyjemne uczucia?” – 5 minut

Nauczyciel pyta uczestników spotkania, po co ludziom trudne i nieprzyjemne uczucia. Proponuje burzę mózgów. Udostępnia swój ekran, wyświetlając dokument tekstowy, w którym zapisuje pomysły uczniów. Następnie wspólnie z nimi dokonuje weryfikacji pomysłów, podsumowując w ten sposób temat.

Część 6. Wykonanie książeczki „CZUJĘ..., gdy...” – 20 minut

Nauczyciel proponuje uczniom wykonanie książeczki emocji. Pokazuje sposób wykonania książeczki, wykorzystując kamerę internetową. Uczniowie składają kartkę formatu A4 w pionie na pół, rozkładają i przecinają po linii zgięcia. Obie połowy ponownie składają i łączą je, tworząc książeczkę. Pierwszą stronę ozdabiają i zapisują na niej tytuł: „Moje uczucia i emocje”, tworząc okładkę. U góry każdej kolejnej strony zapisują: „Czuję..., gdy...” i uzupełniają zdanie według własnego uznania. Pod zapisanym zdaniem wykonują do niego ilustrację.

Część 7. Uczniowie prezentują wykonane książeczki i omawiają wybraną stronę – 4 minuty

Korzystając z kamer internetowych, uczniowie prezentują wykonane książeczki. Chętne osoby omawiają swoją pracę.

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Prezentacja książeczek

Na podstawie zaprezentowanych książeczek nauczyciel sprawdza, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte oraz z jaką intensywnością zaplanować zajęcia utrwalające umiejętność wyrażania i nazywania emocji.

BIBLIOGRAFIA

1. Andersen H.Ch. (2017), *Brzydkie kaczątko*, Warszawa.
2. Grzybowska A., Różnorodność metod w nauczaniu zdalnym, dostępny online: <https://www.cen.gda.pl/download/2020-04/3535.pdf> [dostęp: 01.09.2021]

3. Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1998.
4. http://nauczycielbadacz.wzks.uj.edu.pl/data/various/files/narzedzia_badawcze_nb/metody_alternatywne.pdf [dostęp: 01.09.2021]
<https://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/aktywna-ewaluacja-zajec/>.
[dostęp: 01.09.2021]
5. <https://www.youtube.com/watch?v=uouJAf2rAI> [dostęp: 01.09.2021]

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE)

Załącznik 1 – Prezentacja.

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 8. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 9. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 10. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

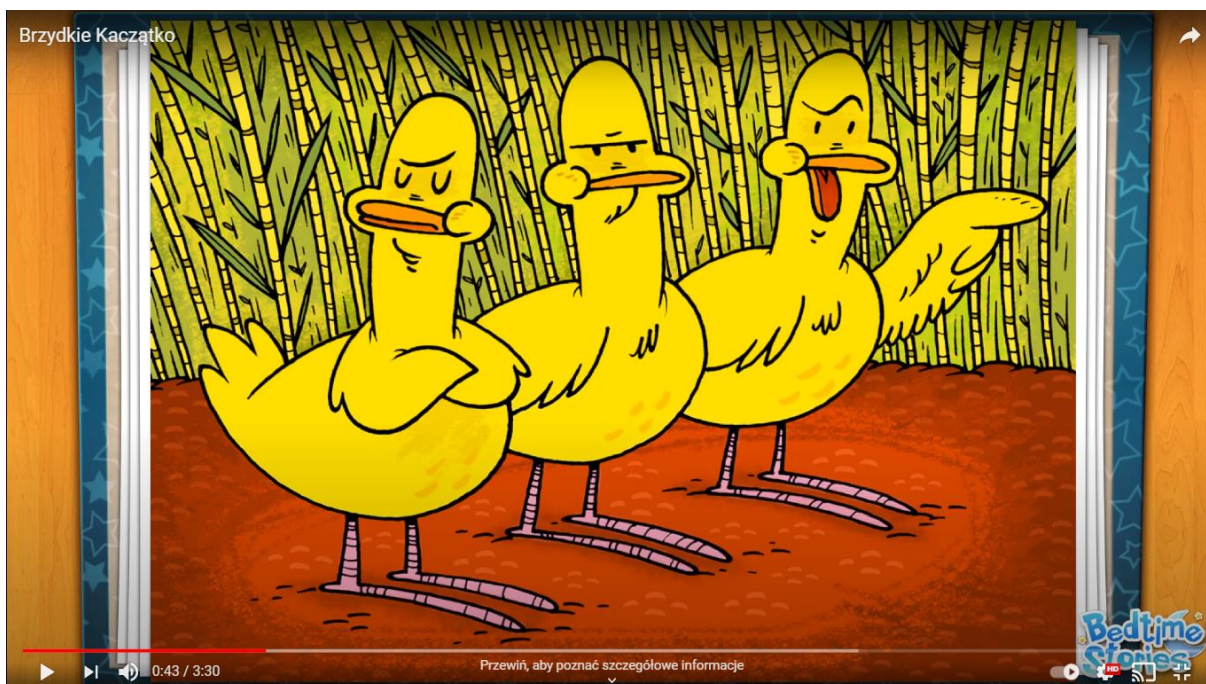

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 11. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

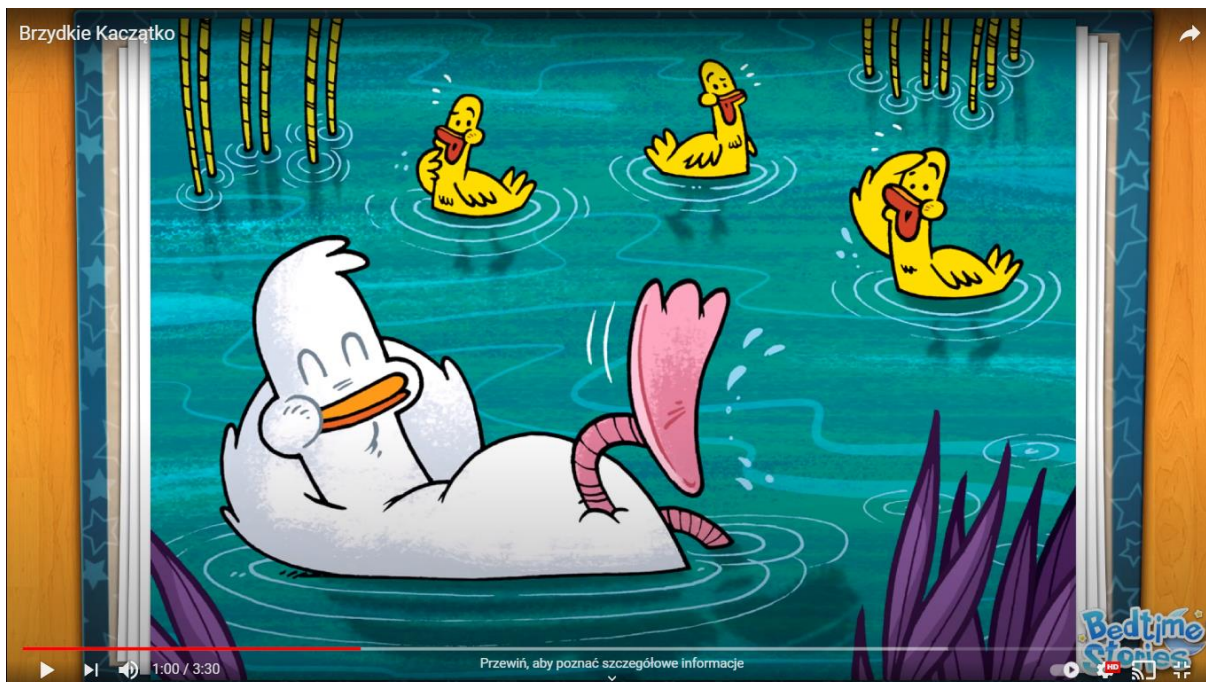
Rysunek 12. Ilustracja do baśni H. Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 13. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

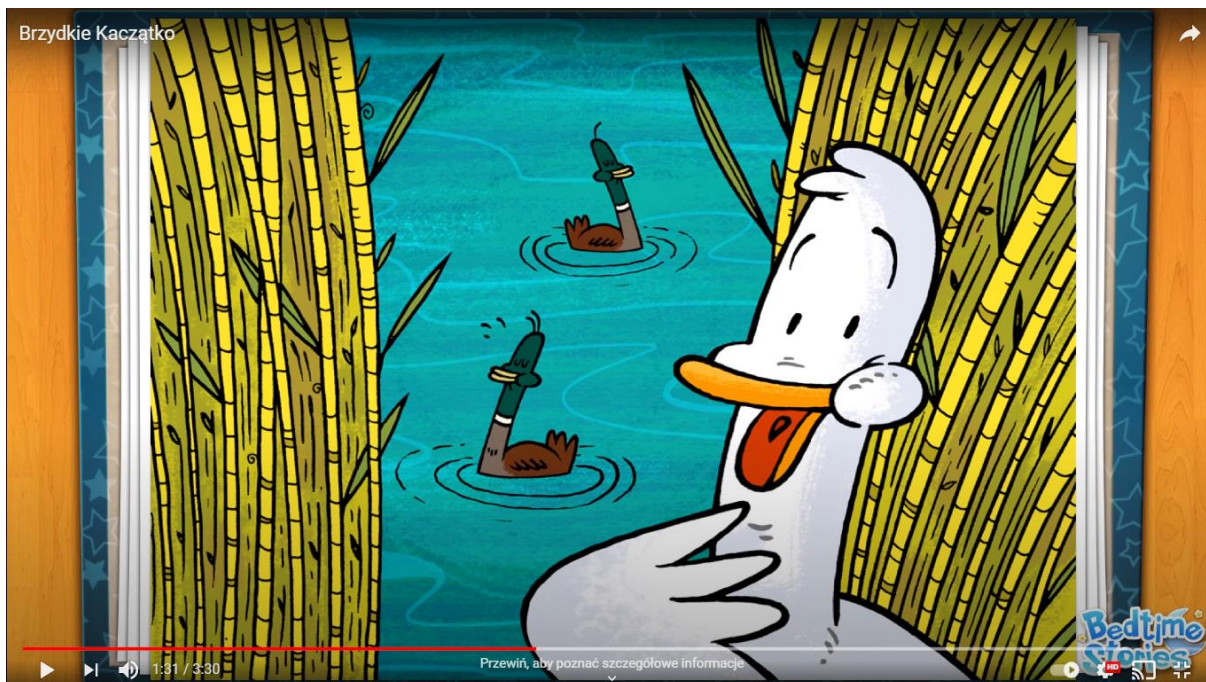
Rysunek 14. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 15. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

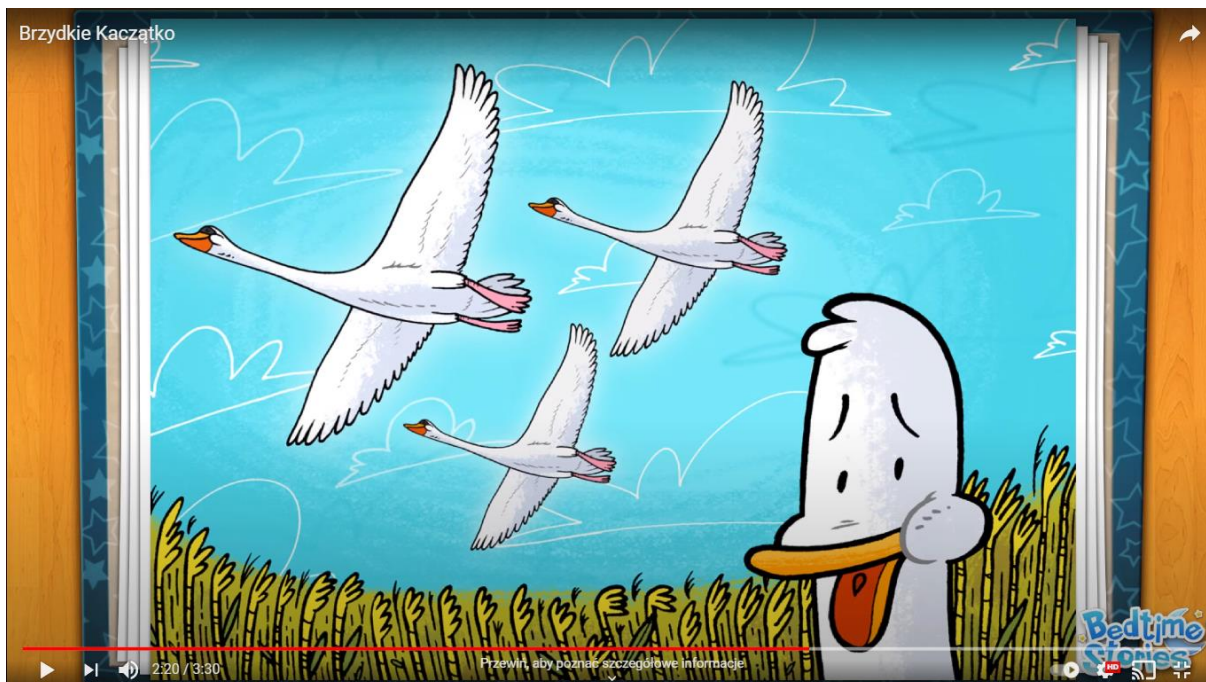
Rysunek 16. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

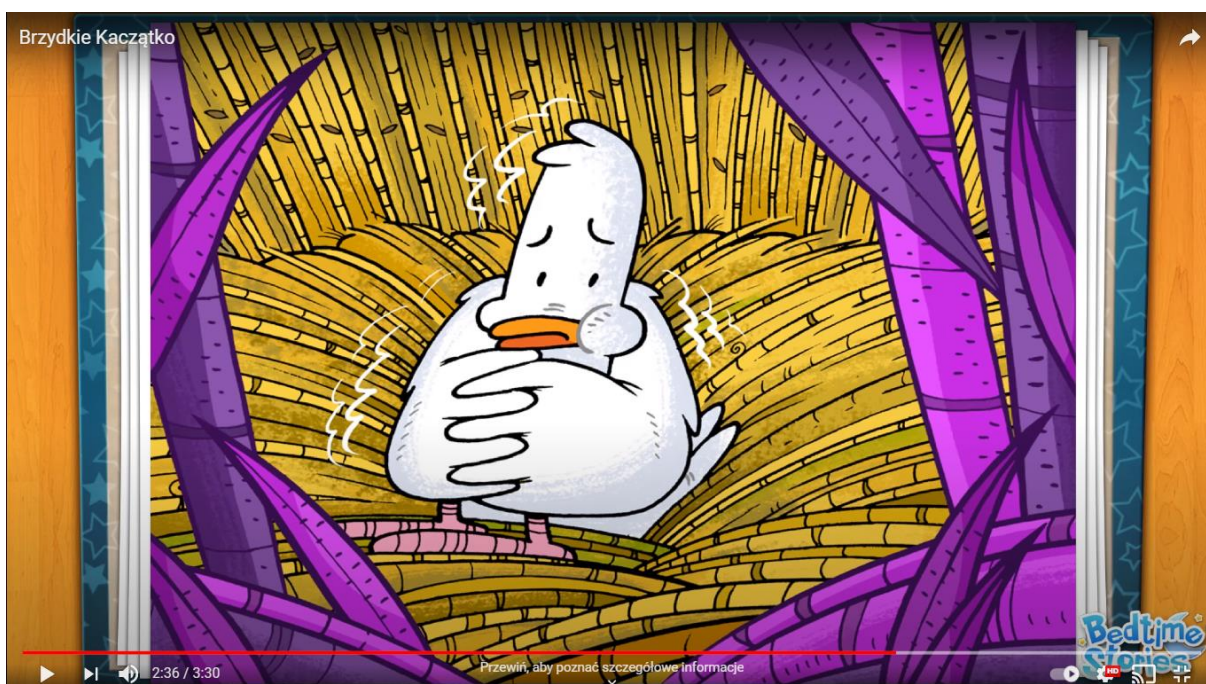
Rysunek 17. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 18. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

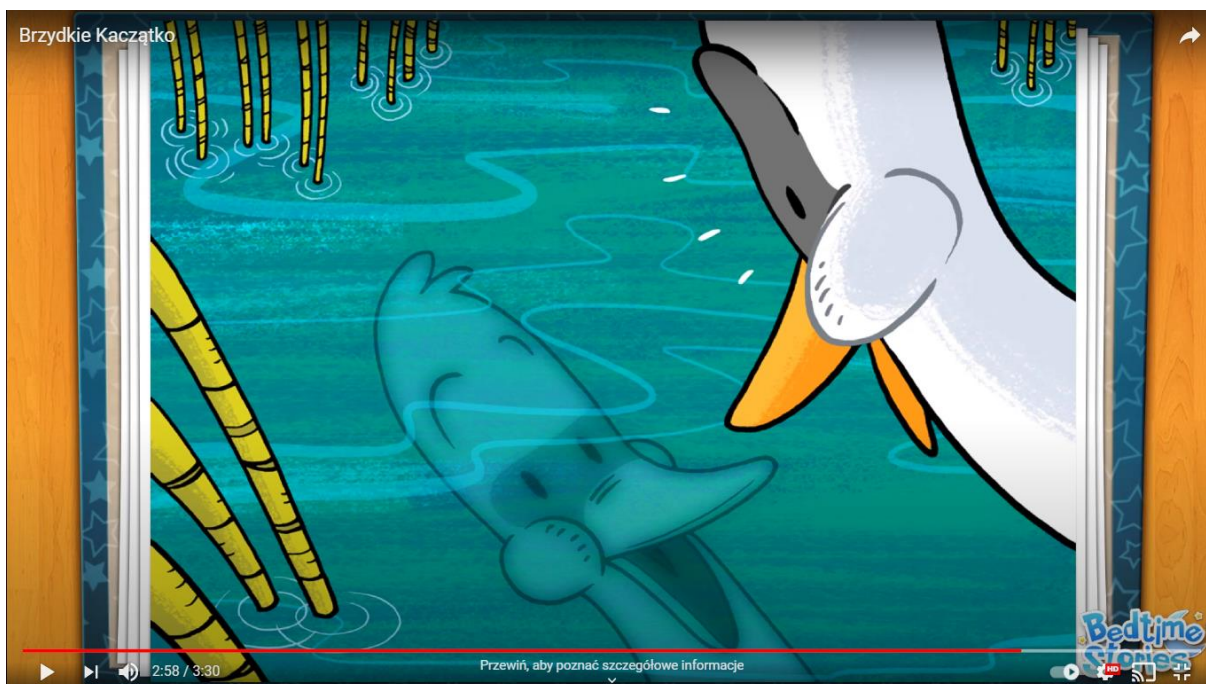
Rysunek 19. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

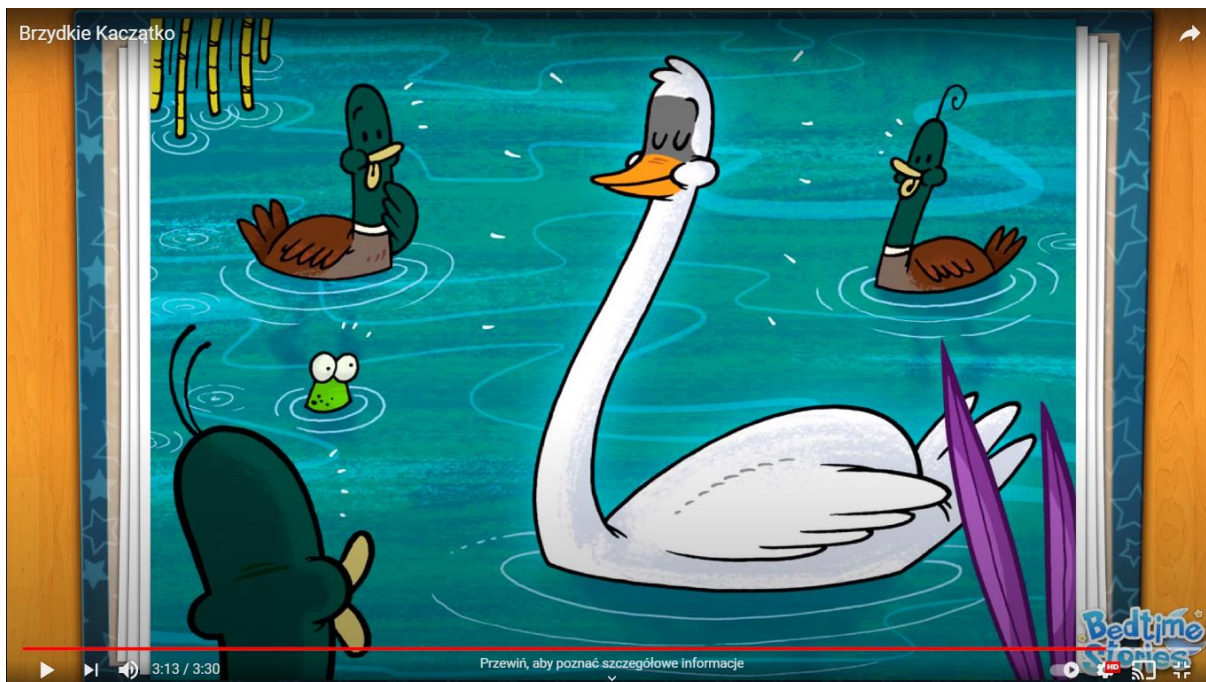
Rysunek 20. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

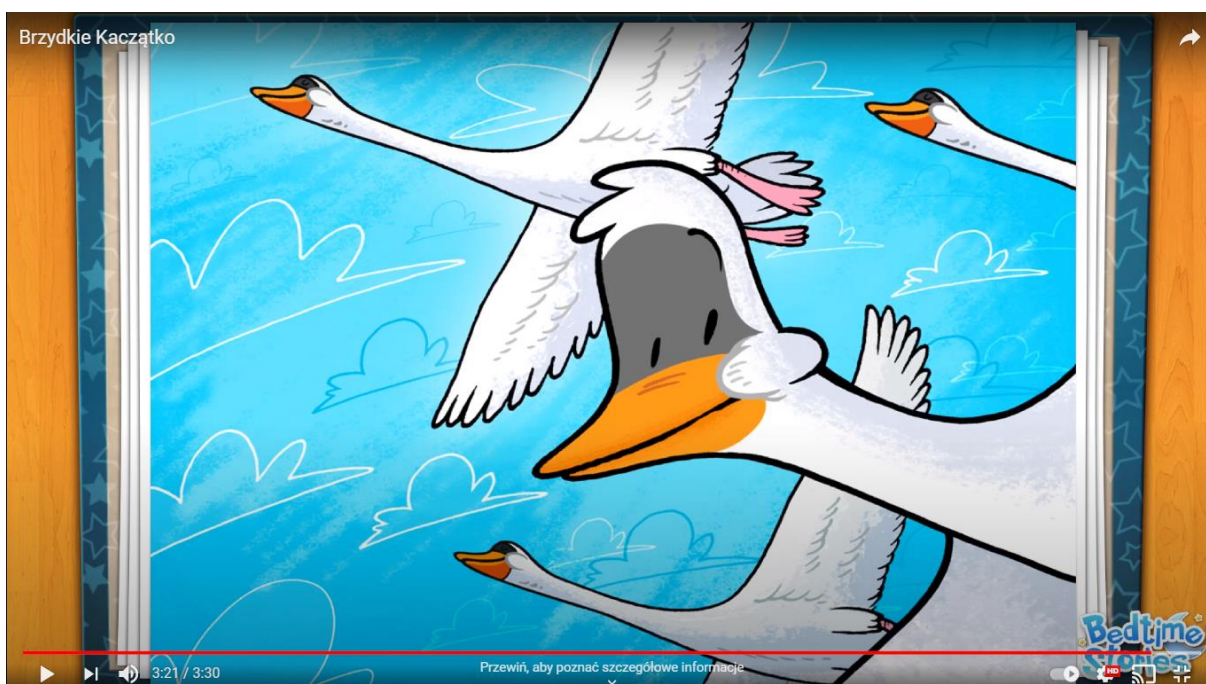
Rysunek 21. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAtf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 22. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

Rysunek 23. Ilustracja do baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko”. Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=uouJAf2rAI> [dostęp: 13.09.2021]

SCENARIUSZ 3 (3 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy II szkoły podstawowej (II semestr)

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

TEMAT: Moje zwierzę – mój przyjaciel.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

- Tworzenie okazji do rozumienia odczuć zwierząt, wyrażania tych stanów za pomocą wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz różnorodnych artystycznych form wyrazu.

TREŚĆ NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

Uczeń:

- Potrafi wskazać zachowania zwierząt odzwierciedlające ich nastrój: radość, strach, złość, zmęczenie, brak ochoty na kontakt;
- Rozpoznaje uczucia występujące w kontakcie ze zwierzętami domowymi, nazywa je i potrafi wskazać ich przyczynę.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- oglądowe – obserwacja, pokaz,
- słowne – metoda żywego słowa, rozmowa,
- praktycznego działania – metoda zadań stawianych dziecku, metoda kierowania samodzielną aktywnością dziecka,
- aktywizujące – drama.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- puzzle interaktywne ze zwierzętami domowymi,

- papier A4,
- klej, kredki lub pisaki,

PRZEWIDYWANY CZAS TRWANIA ZAJĘĆ:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów – 1 minuta

Otwarcie spotkania na platformie MS Teams – włączenie kamer przez nauczyciela i opiekunów dzieci. Taka forma kontaktu umożliwia stworzenie atmosfery bliskości i poczucia przynależności do grupy. Przywitanie z uczniami.

Część 2. Sprawdzenie obecności – 5 minut

Nauczyciel wyczytuje uczniów w nietypowej kolejności. Potwierdzeniem obecności na lekcji jest naśladowanie dźwięku wydawanego przez ulubione zwierzę domowe. Dźwięki mogą się powtarzać.

Część 3. Układanie puzzli – 4 minuty

Nauczyciel informuje uczniów, że aby odgadnąć, czego będzie dotyczyła dzisiejsza lekcja, muszą ułożyć puzzle. Poprzez czat lekcyjny wysyła im link do interaktywnych puzzli przedstawiających zwierzęta domowe (do stworzenia puzzli można wykorzystać dowolną stronę, np.:

1) <http://www.flash-gear.com/puzzle/> – szybko i sprawnie, bez logowania, bez haseł; należy wstawić zdjęcie z własnych zasobów, wybrać rozmiar puzzli, a następnie udostępnić link uczniom;

2) <http://jigsawplanet.com> – ten program zawiera więcej funkcji niż poprzedni, można na przykład dodatkowo wybrać ilość elementów, czasomierz czy tło (można się zalogować, ale nie jest to konieczne).

Po ułożeniu puzzli uczniowie wpisują na czacie propozycje tematu dzisiejszych zajęć. Nauczyciel wybiera najtrafniejszą, najbardziej zgodną z zaplanowanym na dziś tematem i prosi o zapisanie go w zeszycie.

Część 4. Rozmowa na temat posiadanych zwierząt domowych – 10 minut

Nauczyciel inicjuje rozmowę na temat zwierząt mieszkających w domach uczniów lub w ich najbliższej rodzinie. Porusza temat opieki nad nimi, odpowiedzialności za żywe

stworzenie, więzi pomiędzy zwierzętami a opiekunami, sposobu okazywania uczuć przez obie strony.

Część 5. Słuchanie opowiadania o porzuconym psie – 5 minut

Nauczyciel zachęca uczniów do wysłuchania opowieści o pewnym sympatycznym piesku. Tekst opowiadania wyświetla w formie prezentacji na udostępnionym ekranie (załącznik 2). Prosi uczniów o głośne odczytanie treści – każdy slajd odczytuje inna osoba. Pozostali uczniowie na czas słuchania wyciszają mikrofony.

Największym marzeniem Martyny było posiadanie psa. Uwielbiała bawić się z Maksiem, psem swojej najlepszej przyjaciółki Weroniki. Był taki słodki, chętnie się przytulał, a nawet pozwalał ubierać się w specjalne psie ubranka. Cały czas myślała o tym, jakby to było wspaniale mieć takie zwierzątko.

Martyna niemal codziennie prosiła rodziców, by kupili jej psa. Mama i tata tłumaczyli córce, że zwierzę to nie tylko zabawa i przytulanie, lecz także wiele obowiązków, których nie można przełożyć na później. Dziewczynka powtarzała, że przecież dobrze o tym wie, i obiecywała, że będzie je wszystkie wypełniać. W końcu, w dniu urodzin, rodzice przynieśli Martynce ślicznego szczeniaczka. Na szyi miał zawiązaną dużą czerwoną kokardkę. W pudełku, które tata wręczył dziewczynce, było legowisko, miseczki, kocyk, kilka zabawek, karma oraz smycz dla pieska. Martynka była bardzo szczęśliwa. Karmiła swojego pupilka, czesała, przytulała, bawiła się z nim i bardzo często wychodziła z nim na spacer. Sprzątała, gdy piesek nabrudził lub nabałaganił. Wszędzie zabierała swojego nowego przyjaciela. Szczeniaczek odwdzięczał się swojej pani wierną miłością, radością i niespożytą energią do zabaw i harców. Rodzice z podziwem patrzyli na swoją córkę i cieszyli się, że mają tak odpowiedzialne dziecko. We wspaniałej atmosferze minęły wakacje i nadszedł czas powrotu do szkoły. Okazało się, że aby zdążyć na lekcje, Martynka musiała zacząć wstawać pół godziny wcześniej – trzeba było przecież wyprowadzić Felka na spacer. Kiedy koleżanki umawiały się na wspólne wyjście na lody po lekcjach, Martynka musiała biec do domu – trzeba było przecież wyprowadzić Felka na spacer. Musiała również wychodzić w środku urodzinowych spotkań – trzeba było przecież wyprowadzić Felka na spacer. Wkrótce dziewczynka zaczęła się buntować przeciwko ciągłym ograniczeniom i obowiązkom. Rodzice delikatnie przypominali jej, że przecież to ona nalegała na zakup psa. Martynka spuszczała więc smutno głowę i z coraz większą niechęcią odnosiła się do pieska. Szczeniak, chcąc pocieszyć

swoją panią, nadal z zapalem biegał za nią, wskakiwał jej na kolana, lizał po twarzy i merdał radośnie ogonem, zawsze gdy wracała do domu. Nie rozumiał tylko, dlaczego Martyna nie jest już taka wesoła jak kiedyś. Często krzyczała na psiaka i wyganiała go ze swojego pokoju. Pewnego popołudnia została zaproszona na świąteczne spotkanie u Basi. Miało być wspaniałe: pieczenie pierniczków, robienie dekoracji i stroików, wspólne przygotowywanie i picie świątecznej herbaty oraz dziewczęce plotki i ploteczki. Niestety, rodzice zadzwonili, że w firmie jest bardzo duży ruch i muszą dłużej zostać w pracy, więc Martynka musi wrócić do domu i zaopiekować się swoim zwierzakiem. Dziewczynka była wściekła. Wszystko przez tego okropnego Felka. Po co był jej ten pies. Nie ma z niego żadnego pożytku, tylko same problemy. Ze złości zrzuciła na podłogę wszystkie książki z biurka.

Nakrzyczała też na przestraszone zwierzątko, które zmoczyło się i ukryło się za łóżkiem. To tylko spotęgowało złość Martynki, bo musiała dodatkowo umyć podłogę. Gdy mama i tata wrócili do domu, zażądała zabrania psa. Powiedziała, że ma dość i już nie chce psa. Niech ktoś inny się nim zajmuje. Następnego dnia rodzice spakowali rzeczy Felka i zawieźli go do schroniska. Piesek był bardzo smutny i samotny. Tęsknił za swoją rodziną, domem i nie rozumiał, dlaczego się tu znalazł. Przecież tak bardzo ich wszystkich kochał. Coraz rzadziej unosił ogonek, by nim radośnie pomerdać. Siedział lub leżał w kącie klatki i z nadzieją wpatrywał się w przechodzących ludzi. Może to Martynka przyszła po swojego przyjaciela?

A Martyna cieszyła się odzyskaną wolnością. Rano mogła spać pół godziny dłużej niż dotychczas, całe popołudnia spędzała z koleżankami. I tylko czasem, gdy się zapomniała, wchodząc do domu, wołała Felka. Ale nie było tam radosnego zwierzaka, który zwykle witał ją wesołym szczekaniem i merdaniem ogona. Po miesiącu dziewczynka zaczęła żałować swojej decyzji, bo bardzo tęskniła za pieskiem. Nieśmiało zaczęła wspominać o tym rodzicom. Jednak tym razem nie było tak łatwo. Przecież już raz jej uwierzyli i zaufali, a ona to zaufanie straciła. Wiedziała również, że zawiodła swojego czworonożnego przyjaciela. Po wielu rozmowach i prośbach rodzice zgodzili się przywieźć Felka do domu. Wspólnie ustalili, że zmienić musi się nie tylko Martynka, lecz także oni. Przecież pies jest częścią całej rodziny, więc wszyscy powinni się o niego troszczyć. Trudno opisać radość Felka, kiedy cała rodzina przybyła, by zabrać go do domu. Cieszył się bardzo, jednak dużo czasu zajęło mu ponowne zaufanie ludziom, że już go nie porzucą. Na szczęście nigdy się to już nie powtórzyło.

Część 6. Praca w parach – tworzenie scenek dramowych – 5 minut

Nauczyciel proponuje stworzenie scenki dramowej na podstawie opowiadania i własnych doświadczeń dotyczących uczuć zwierząt domowych oraz właściwej opieki nad nimi. Zastrzega, że nie powinna ona trwać dłużej niż minutę. Dzieli grupę na dwuosobowe zespoły, w których przynajmniej jedna z osób powinna dobrze radzić sobie z wystąpieniami publicznymi i posiadać cechy przywódcze. Nauczyciel przenosi stworzone zespoły do oddzielnych pokoi, do których ma dostęp i może kontrolować pracę, wspierać i doradzać w razie potrzeby. Uczniowie, pracując w zespołach, wykonują wizytówki informujące obserwatorów o tym, jaką rolę odgrywają, np. pies – właściciel psa.

Część 7. Prezentacja scenek dramowych – 15 minut

Nauczyciel kończy pracę zespołową i przenosi uczniów na wspólne spotkanie. Prosi, by w tej części zajęć tylko osoby przedstawiające scenkę miały włączone kamery internetowe i mikrofony. Losuje pary i prosi o zaprezentowanie przygotowanych scenek. Każda z prezentujących osób w widocznym miejscu ustawia przygotowaną wizytówkę tak, by oglądający wiedzieli, jaką odgrywa rolę. Po każdym wystąpieniu wspólnie z widzami dokonuje analizy obejrzonej scenki: Co było najciekawsze? Co można dopracować? Jaki był najważniejszy przekaz?

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Scenki dramowe

Na podstawie zaprezentowanych scenek nauczyciel sprawdza, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte oraz z jaką intensywnością zaplanować zajęcia rozwijające wrażliwość emocjonalną i umiejętność dostrzegania i wyrażania uczuć.

BIBLIOGRAFIA

1. Grzybowska A., Różnorodność metod w nauczaniu zdalnym, dostępny online: <https://www.cen.gda.pl/download/2020-04/3535.pdf> [dostęp: 01.09.2021]
2. Okoń W., (1998), *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa.
3. http://nauczycielbadacz.wzks.uj.edu.pl/data/various/files/narzedzia_badawcze_nb/me_tody_alternatywne.pdf [dostęp: 01.09.2021]

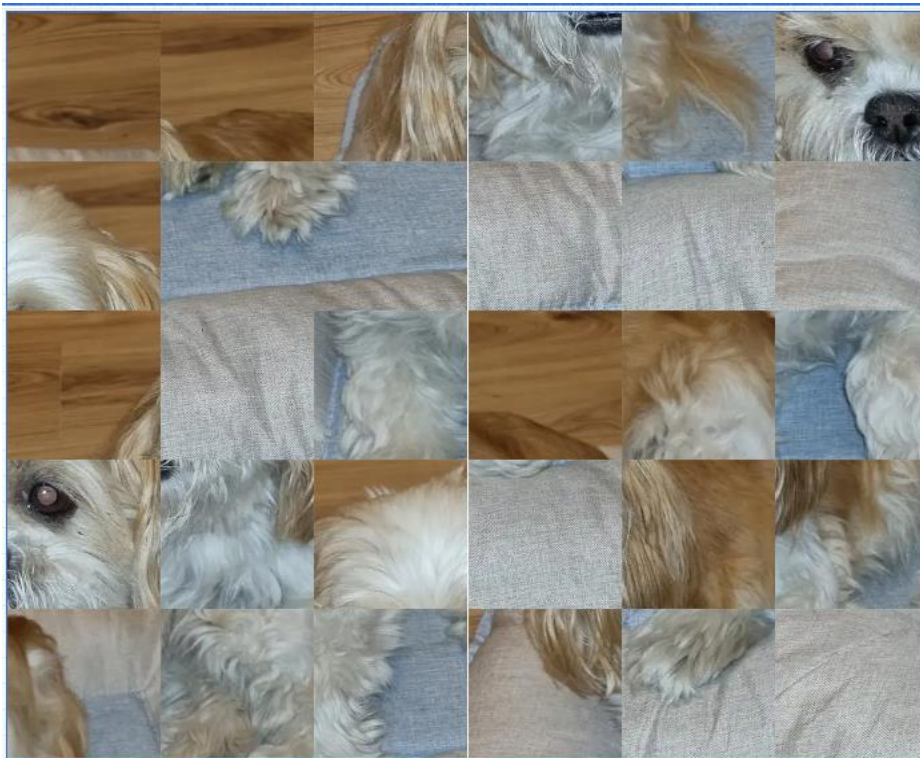
4. <https://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/aktywna-ewaluacja-zajec/> [dostęp:
01.09.2021]

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE)

Załącznik 1. Interaktywne puzzle przedstawiające domowe zwierzęta

Rysunek 25. Przykładowa fotografia do wykonania puzzli. Źródło: opracowanie własne.

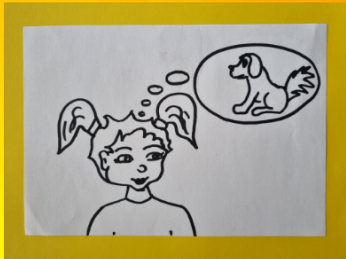

Rysunek 26. Przykładowe puzzle interaktywne. Źródło: opracowanie własne.

Marzenie Martyny

Największym marzeniem Martyny było posiadanie psa. Uwielbiała bawić się z Maksiem, psem jej najlepszej przyjaciółki Weroniki. Był taki słodki, chętnie się przytulał, a nawet pozwalał ubierać się w specjalne psie ubranka. Cały czas myślała o tym, jakby to było wspaniale mieć takie zwierzątko.

1

Rysunek 27. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część pierwsza. Źródło: opracowanie własne.

Martyna niemal codziennie prosiła rodziców, by kupili jej psa. Mama i tata tłumaczyli dziewczynce, że zwierzę to nie tylko zabawa i przytulanie, ale również wiele obowiązków, których nie można przełożyć na później. Dziewczynka powtarzała, że przecież dobrze o tym wie i obiecywała, że będzie je wszystkie wypełniać. W końcu, w dniu urodzin, rodzice przynieśli Marynce ślicznego szczeniaczka. Na szyi miał zawiązaną dużą czerwoną kokardkę. W pudełku, które tata wręczył dziewczynce było legowisko, miseczki, kocyk, kilka zabawek, karma oraz smycz dla pieska.

2

Rysunek 28. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część druga. Źródło: opracowanie własne.

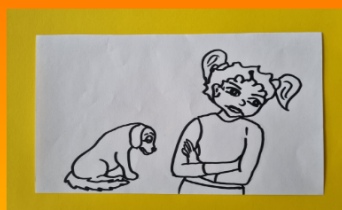

Martynka była bardzo szczęśliwa. Karmiła swojego pupilka, czesała, przytulała, bawiła się z nim i bardzo często wychodziła z nim na spacer. Sprzątała, gdy piesek nabrudził lub nabałagał. Wszędzie zabierała swojego nowego przyjaciela. Szczeniaczek odwdzięczał się swojej pani wierną miłością, radością i niespożytą energią do zabaw i harców. Rodzice z podziwem patrzyli na swoją córkę i cieszyli się, że mają tak odpowiedzialne dziecko. We wspaniałej atmosferze minęły wakacje i nadszedł czas powrotu do szkoły.

3

Rysunek 29. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część trzecia. Źródło: opracowanie własne.

Okazało się, że aby zdążyć na lekcje, Martynka musiała zacząć wstawać pół godziny wcześniej – trzeba było przecież wyprowadzić Felka na spacer. Kiedy koleżanki umawiały się na wspólne wyjście na lody po lekcjach, Martynka musiała biec do domu – trzeba było przecież wyprowadzić Felka na spacer. Musiała również wychodzić w środku urodzinowych spotkań – trzeba było przecież wyprowadzić Felka na spacer. Wkrótce dziewczynka zaczęła się buntować przeciwko ciągłym ograniczeniom i obowiązkom. Rodzice delikatnie przypominali jej, że przecież to ona nalegała na zakup psa. Martynka spuszczała więc smutno głowę i z coraz większą niechęcią odnosiła się do pieska. Szczeniak chcąc pocieszyć swoją panią nadal z zapałem biegał za nią, wskakiwał jej na kolana, lizał po twarzy i merdał radośnie ogonem zawsze, gdy wracała do domu. Nie rozumiał tylko, dlaczego Martyna nie jest już taka wesoła jak kiedyś. Często krzyczała na psiaka i wyganiała go ze swojego pokoju.

Pewnego popołudnia została zaproszona na świąteczne spotkanie u Basi. Miało być wspaniałe: pieczenie pierniczków, robienie dekoracji i stroików, wspólne przygotowywanie i picie świątecznej herbaty oraz dziewczęce plotki i ploteczki. Niestety, rodzice zadzwonili, że w firmie jest bardzo duży ruch i muszą dłużej zostać w pracy, więc Martynka musi zostać w domu i zaopiekować się swoim zwierzątkiem. Dziewczynka była wściekła. Wszystko przez tego okropnego Felka. Po co był ten pies. Nie ma z niego żadnego pożytku, tylko same problemy. Ze złości zrzuciła na podłogę wszystkie książki z biurka. Nakrzyczała też na przestraszone zwierzątko, które zmoczyło się i ukryło się za łóżkiem. To tylko spotęgowało złość młodej panienki, bo musiała dodatkowo umyć podłogę.

4

Rysunek 30. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część czwarta. Źródło: opracowanie własne.

Gdy mama i tata wrócili do domu zażądała zabrania psa. Powiedziała, że ma dość i już nie chce psa. Niech ktoś inny się nim zajmuje. Następnego dnia rodzice spakowali rzeczy Felka i zawieźli go do schroniska. Piesek był bardzo smutny i samotny. Tęsknił za swoją rodziną, domem i nie rozumiał dlaczego się tu znalazł. Przecież tak bardzo ich wszystkich kochał. Coraz rzadziej unosił ogonek, by nim radośnie pomerdać. Siedział lub leżał w kącie klatki i z nadzieją wpatrywał się w przechodzących ludzi. Może to Martynka przyszła po swojego przyjaciela?

5

Rysunek 31. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część piąta. Źródło: opracowanie własne.

A Martyna cieszyła się odzyskaną wolnością. Rano mogła spać pół godziny dłużej niż dotychczas, całe popołudnia spędzała z koleżankami. I tylko czasem, gdy się zapomniała, wchodząc do domu wołała Felka. Ale nie było tam radosnego stworzenia, które zwykle witało ją wesołym szczekaniem i merdaniem ogonem. Po miesiącu dziewczynka zaczęła żałować swojej decyzji, bo bardzo tęskniła za pieskiem. Nieśmiało zaczęła wspominać o tym rodzicom. Jednak tym razem nie było tak łatwo. Przecież już raz jej uwierzyli i zaufali, a ona to zaufanie zawiodła. Wiedziała również, że zawiodła swojego czworonożnego przyjaciela.

6

Rysunek 32. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część szósta. Źródło: opracowanie własne.

Po wielu rozmowach i prośbach rodzice zgodzili się przywieźć Felka do domu. Wspólnie ustalili, że zmienić musi się nie tylko Martynka, ale również oni. Przecież pies jest częścią całej rodziny, więc wszyscy powinni się o niego troszczyć. Trudno opisać radość Felka, kiedy cała rodzina przybyła, by zabrać go do domu. Cieszył się bardzo, jednak dużo czasu zajęło mu ponowne zaufanie ludziom, i uwierzenie, że go nie porzucą. Na szczęście nigdy się to już nie powtórzyło.

7

Rysunek 33. Opowiadanie „Marzenie Martyny” – część siódma. Źródło: opracowanie własne.